

Vai trò của thương mại dịch vụ

Trong thời đại ngày nay, thương mại dịch vụ có một vị trí ngày càng quan trọng trong buôn bán toàn cầu và trong cơ cấu kinh tế của các quốc gia, đặc biệt là các quốc gia phát triển. Ở nhiều nước, một số ngành dịch vụ được xem là ngành kinh tế có vị trí mũi nhọn, ngành công nghiệp không ô nhiễm. Theo thống kê của WTO, tổng giá trị thương mại dịch vụ của những năm đầu thế kỷ XXI đã tăng gấp 4 lần so với tổng giá trị thương mại dịch vụ năm 1980. Giá trị thương mại dịch vụ năm 2002 đạt 2.900 tỷ USD, chiếm 20% tổng giá trị thương mại thế giới. Ở các nước phát triển, các ngành dịch vụ chiếm tỷ trọng khoảng 60-70% GNP, như Anh, Pháp, Đức khoảng 65%, riêng Hoa Kỳ chiếm gần 80%, và ở các nước đang phát triển tỷ trọng này cũng chiếm khoảng 50%. Mỹ, EU và Nhật Bản là những quốc gia có sức cạnh tranh cao trong các ngành dịch vụ, đặc biệt là tài chính, viễn thông, vận tải. Các nước này đang tăng cường vị trí của mình trong thương mại dịch vụ nhiều hơn thương mại hàng hóa. Với vị trí đó, thương mại dịch vụ đã đem lại những vai trò đặc biệt quan trọng cho các quốc gia trong thời đại ngày nay, cụ thể:

Thương mại dịch vụ có vai trò thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, đóng góp vào GNP của nền kinh tế các quốc gia

Vai trò của thương mại dịch vụ với tăng trưởng kinh tế không những thể hiện ở sự tăng trưởng nhanh chóng của bản thân những ngành dịch vụ mà vai trò này còn thể hiện ở việc thúc đẩy, hỗ trợ các ngành kinh tế khác trong nền kinh tế quốc dân, đặc biệt là vai trò của các ngành dịch vụ như bưu chính - viễn thông, tài chính - ngân hàng, giao thông - vận tải... Với khả năng thúc đẩy tăng trưởng kinh tế đó, những đóng góp của thương mại dịch vụ vào GNP cũng ngày càng được khẳng định. Theo WTO, giai đoạn 1980-2002, hàng năm bản thân thương mại dịch vụ trên thế giới có tốc độ tăng trưởng bình quân 9%, cao hơn tốc độ tăng 6% của thương mại hàng hóa. Về đầu tư, khoảng 60% giá trị đầu tư trực tiếp nước ngoài hiện nay đầu tư vào lĩnh vực dịch vụ.

Vai trò của thương mại dịch vụ với tăng cường hội nhập khu vực và quốc tế, cải thiện cán cân thương mại của các quốc gia

Xu thế tự do hóa thương mại không chỉ còn diễn ra ở lĩnh vực thương mại hàng hóa, mà tự do hóa thương mại dịch vụ cũng đang từng bước mở ra. Hiện nay, các nước phát triển đang chú trọng vào phát triển và tìm cơ hội xuất khẩu ở các ngành dịch vụ như tài chính, viễn thông, y tế và giáo dục. Các nước này thường thu được lợi ích rất cao nhờ vào những ngành dịch vụ và thường gây sức ép đòi hỏi các nước mở cửa hơn đối với thị

trường này. Mặc dù các nước đang phát triển và chậm phát triển thường có nhiều bất lợi khi mở cửa thị trường dịch vụ, song họ cũng đang khai thác những lợi thế so sánh của mình để hội nhập và cải thiện cán cân thương mại thông qua các ngành dịch vụ như du lịch, xuất khẩu lao động.

Vai trò của thương mại dịch vụ với việc thúc đẩy phân công lao động và chuyển dịch cơ cấu kinh tế

Ngày nay, cùng với sự phát triển của lực lượng sản xuất và phân công lao động xã hội, các ngành dịch vụ mới không ngừng ra đời và phát triển nhanh chóng. Do vậy, lĩnh vực dịch vụ đã ngày càng chiếm tỷ trọng cao trong cơ cấu của nền kinh tế quốc dân. Đồng thời, một số ngành dịch vụ ra đời đã thúc đẩy tích cực trao đổi hàng hóa và dịch vụ giữa các vùng, giữa các quốc gia, đưa đến xu thế phân bổ nguồn lực theo nguyên lý cân bằng hiệu quả cận biên (Marginal Efficiency). Những tác động đó đã góp phần thúc đẩy mạnh mẽ quá trình phân công lao động xã hội và chuyển dịch cơ cấu kinh tế trong phạm vi từng quốc gia, cũng như trên phạm vi toàn thế giới phù hợp với lợi thế so sánh của từng vùng và từng quốc gia.

Vai trò của thương mại dịch vụ đối với việc tạo ra công ăn việc làm cho xã hội

Một mặt, qui mô của lĩnh vực dịch vụ ngày càng được mở rộng sẽ đem lại công ăn việc làm ngày càng nhiều cho xã hội. Mặt khác, đối với một số ngành dịch vụ, sự phát triển nó sẽ đem lại số lượng công ăn việc làm mới cả về số tương đối và tuyệt đối. Đây là những lĩnh vực dịch vụ có cấu tạo hữu cơ mà việc sử dụng lao động sống có xu hướng tăng nhanh hơn lao động vật hóa. Tại nhiều quốc gia trên thế giới, nhất là các quốc gia phát triển, tỷ trọng lao động của các ngành dịch vụ chiếm khoảng 60-70% công ăn việc làm trong xã hội. Chỉ tính riêng ngành du lịch, năm 2002 đã thu hút khoảng 204 triệu lao động trên toàn thế giới (ước tính cứ 9 lao động thì có 1 lao động làm việc trong lĩnh vực du lịch), chiếm khoảng 10,6% lực lượng lao động thế giới.

Vai trò của thương mại dịch vụ đối với việc nâng cao chất lượng cuộc sống của con người

Trước hết, xuất phát từ những vai trò của thương mại dịch vụ nói trên mà nó đã góp cải thiện tích cực thu nhập cho xã hội và người lao động. Theo đó việc cải thiện thu nhập được xem là một yếu tố quan trọng cho phép con người nâng cao chất lượng cuộc sống

của họ. Mặt khác, thực tế ngày nay ở hầu hết các quốc gia thì chất lượng cuộc sống đang phụ thuộc chủ yếu vào khả năng thỏa mãn nhu cầu về các sản phẩm dịch vụ, đặc biệt là các dịch vụ liên quan đến chăm sóc sức khỏe, nâng cao dân trí, giải trí hay phục vụ cho các nhu cầu sinh hoạt hàng ngày.

Ngoài ra, thương mại dịch vụ còn đóng vai trò quan trọng trong việc tăng cường giao lưu văn hóa, chuyển giao công nghệ...

Thư viện Đề thi - Trắc nghiệm - Tài liệu học tập
miễn phí

vndoc